

Nieuwe boxbedekking houdt het zand wel in de ligbox

Koeien liggen goed in een zandbox. Maar het zandverbruik is te hoog. Twee stalinrichters bedachten een oplossing die het zand in de box houdt.

Tekst en foto's: Gertjan Zevenbergen

Swaving's blistermat

De zwarte blistermat die sinds 2001 in Italië wordt gebruikt, maar pas sinds november door Swaving Stalinrichting wordt verkocht, is 11 cm hoog, 1,50 meter lang en 1,13 meter breed. In de gerecyclede rubbermat zitten vijf rijen van zeven gaten met een vierkantsmaat van 19 cm. De mat is een comfortabel alternatief voor de autobanden die veel melkveehouders in de boxen gebruiken om zand vast te houden. Koeien duwen die losliggende banden uit de boxen, en de ijzeren draden van het karkas die door slijtage uit de banden steken, kunnen de koeien verwonden. De 50 kg wegende mat wordt met vier bouten van 12 cm lang en bijbehorende pluggen op de betonnen boxvloer geschroefd. De vrije ruimte tussen de mat en de 15 tot 25 cm hoge boxrand bedraagt ongeveer 15 cm. Vooraan ligt de mat tot de knieboom. Het zand wordt over de mat verdeeld, zodat alle gaten opgevuld zijn. Ook in de vrije ruimte tussen de mat en de boxrand komt een laag zand. In de hele box moet een 2 cm dikke laag gehakseld stro verdeeld worden.

▪ Wat doet het?

De mat houdt zand in de ligboxen vast, zodat de koeien een vaste, maar niet te harde ondergrond onder hun klauwen hebben. De dieren hebben daardoor meer grip tijdens het opstaan, geven gebruikers aan. Ook kan het dier zich afzetten tegen de flexibele randen van de kunststof mat. Het laagje gehakseld stro of zaagsel vermengt zich met het zand en neemt vocht, zoals urine of melk, op. Net als bij een matras moet het vervuilde zaagsel dagelijks uit de boxen gehaald worden.

▪ Wat kost het?

De blistermat kost inclusief bevestigingsmateriaal 90 euro per stuk.

Swaving blistermat

- + Koeien hebben veel grip.
- + Koe kan warmte kwijt.
- Het ligbed vormt zich niet naar de koe.
- Er komt bij de start en gebruik van zaagsel een beetje zand op de loopvloer terecht.

Wildeboer's zandmat

Wildeboer uit Nieuwleusen bedacht samen met biologisch melkveehouder André Mulder uit het Overijsselse Wijthmen, een zandmatras. Veehouderij Techniek schreef er in juli 2005 over. Nu is de mat daadwerkelijk te koop. Eigenlijk bestaat de zandmat alleen uit een dik, vochtdoorlatend, geweven kleed dat bij de start van de montage aan de achterkant van de box wordt vastgemaakt op de boxvloer. Het zand ligt dan in het midden van de box. Wildeboer raadt aan niet al te grof zand te gebruiken. Fijn zand verdicht namelijk gemakkelijker. Als het 2,20 m brede doek achteraan vast ligt, wordt het zand in een laag van 8 tot 15 cm over de boxvloer en dus ook voor een klein deel op het kleed verdeeld en vervolgens verdicht. De mat wordt vervolgens teruggeslagen, handstrak over het zand gespannen en aan de voorkant, onder of net voor de knieboom, met een tweede kunststofstrip, vastgezet op de boxvloer. De achterwand van de box wordt gevormd door een 20 cm hoge opstaande houten of kunststof balk.

▪ Wat doet het?

Het doek houdt het zand gevangen in de ligbox. Doordat het zand zich naar de klauwen vormt, hebben de dieren bij het opstaan veel grip. Daarnaast maken de koeien een ligbed in het zand, waardoor ze recht in de boxen liggen, meent Wildeboer. Een 2 cm dikke strooisellaag absorbeert vocht en moet regelmatig verschoond worden. Overtollig vocht loopt door de mat in het zandbed.

▪ Wat kost het?

Het vochtdoorlatende doek kost 29,50 euro per strekkende meter en wordt geleverd op een rol van 250 meter. Inclusief bevestigingsmateriaal bedragen de totale kosten per box 39,50 euro. ■

Wildeboer zandmat

- + Koeien hebben veel grip.
- + Zandbed vormt zich naar de koe, waardoor het dier recht ligt.
- Kans op te harde zandlaag.
- Vocht kan zich ophopen in het zand.

